

CIJENA listu: U preplati za čitavu god. K 36—, za polugodište K 18—, tromjesečno K 9—, mjesечно K 3:60, u maloprodaji: 12 fil. pojedini broj. OGLAŠI primaju se u upravi lista trg Čustoza 1.

HRVATSKI LIST

Izlaže svaki dan u 5 sati ujutro

"HRVATSKI LIST" izdaje
u nakladnoj tiskari JOS.
KRMPOVIĆ u Puli trg.
Čustoza 1. Uredništvo:
Slavanska ulica, br. 24.—
Odgovorni urednik JOSIP
HAIN u Puli. — Ruko-
pis se ne vraćaju.

godina IV.

U Puli, nedjelja 13. siječnja 1918.

Broj 905.

Za Jugoslaviju.

Dvije su spoznaje, koje pokreću našim današnjim političkim životom: svijest jedinstva našeg trojedinog naroda, koja se iz ilirstva i starčevičanstva pojavila tijekom rata preporodjena u jugoslavstvu i osvjeđenje, da nas može spasiti samo naša vlastita snaga. Ideja jugoslavstva ili ujedinjenja i oslobođenja našeg naroda srodnna je onim silnim mislima, koje su stvorile njemačku slobodu i njemačku državu. Misao oslobođenja naroda tako je ukorenjena u moralnoj svijesti čovječanstva, da nitko, niti naš najljuci dušmanin, ne može oprovrći plenitost naših nastojanja. Od pamtljive smatrao se je boj za narodno oslobođenje herojskim bojem. Ako je to vrijedilo za Grke u staro i u novo doba, za Američane, Nijemce i Talijane, zašto ne bi vrijedilo i za nas Jugoslavene. U našem boju za ujedinjenje i oslobođenje prate nas simpatije čitavog civilizovanog svijeta. Ali sa simpatijama nije još postignuto jamstvo za našu slobodu, a jamstvo ne možemo imati u riječima, nego u istinskoj sili. Mnogo više negoli sve simpatije tudišnjih naroda vrijedi za nas savezništvo sa bratskim češkim narodom, kojega u današnjoj dobi vode isti sveti ideali demokracije i napretka. Radosnimi će dakle arcem čuti naš narod u Istri pozdrav predsjednika češkoga saveza, narodnog zastupnika Stanjeka, koji se je medju prvima odazvao našoj molbi, i poslao nam članak za novogodišnji broj, koji objavljamo radi međutim nastalih poteškoća u današnjem broju. Ruku o ruku s češkim savezom djeluje ne* jugoslavenski klub, koji je svojom svibanjskom deklaracijom udario temelje našoj današnjoj i budućoj politici. Predsjednik našeg kluba, dr. Korošec, sjetio se i naše sirote Istre, koja je u prošlo doba imala dosta toga da prepali, te nam i on tom zgodom priposlao par riječi, koje svjedoči, "e jugoslavenski klub neće ni u kojem slučaju napustiti Istru, nego će uvijek nastojati oko njenog razvitka sve do konačnog ujedinjenja svih naših zemalja." S nekoliko muževnih i iskrenih riječi izražuje nam kulturni naš radnik i profesor na bečkom sveučilištu, Milan Rešetar, simpatije za naš pravedan boj za kulturno i političko ujedinjenje našeg cijelokupnog naroda.

Istri!

Izmed vseh točk naše prostrane domovine so nam najbolj na srcu međuljubljivi kraji, ki bi nam jeli hotel sosed odvzet. In zopet med njimi so nam posebno važni oni, ki grejo na naše morje. Lega naše domovine je srečna, v kolikor oklepavačno oni del Jadranu, ki ima največjo važnost. Ravno ta okolnost pa je, ki našemu narodu prinaša toliko zavistnih protivnika, ki v svojem imperijalističnem nagonu segajo po naši sveti starci lastnini. Za naš obal se oglaša razven domaćinov se troje reflektantov iz ozadja oziroma z nasprotnega brega.

V tem nasprotovanju interesov vedno živahnejše vzcvita in zmaguje ideja pravice. Dajte zemljo tistem, ki na nji biva izza stoletij! Dajte narodu, ki je to zemljo iztrgal nerodovitnosti, moč na njej! Če se prepusti Istro onemu narodu, ki je tam v znoju in krvi gospodaril, izkaže se čast pravici, ki veleva, naj vsak narod bude odslej gospodar svoje zemlje in svoje usode.

Težko nosi naš žilavi rod v Istri pezo vojskinega bremena; a ne obupuje. Domovina misli na to živo vejo našega celokupnega naroda in ne bo dovolila, da zamre. V našem pravičnem programu, v ideji samoodločitve naroda je spas: tudi za trpečo, a zato tem bolj nam milo Istro.

V Mariboru, o božiču 1917.

Dr. Korošec.

Veči i srečniji narodi bore se za to da budu gospodari u svojoj kući; idemo li dakle mi Južni Slovensi predaleko, ako se borimo za to da ne budemo sluge na rogjenoj gradi? Pa opet ni taj tako skromni cilj nećemo postići, ako cijeli naš narod ne bude prožet mišlju da mora ne samo savjesno ispunjati svoje dužnosti već i svijesno tražiti i braniti svoja prava.

U Beču, 9. XII. 1917.

MILAN REŠETAR.

Fr. Stanić:
predsednik "českého Svazu"

Česko-jihoslovanské souručenství.

Česká politika od počátku politického obrození českého roku 1848 byla slovanská.

Proti pangermanismu, jak se nám představil frankfurtským parlamentem, a proti útiskům a zámrskům maďarským musela logicky vyrůst politika slovanská. Proto hovořil již první náš veliký politik Havlíček k pro společný postup všech Slovanů rakouských hned na počátku politických zápasů o tuto říši a 1. května 1848 čela české veřejnosti v "Národních Novinách" článek Jihoslována Kukuljeviče, v němž se žádalo zřízení "slovanského spolku" všech Slovanů, kteří by ohöslali do Prahy „jedný obeený sném všech větších národa.“ Národní Výbor vystal do Záhřebu bánskou Erbovnu a red. Lambera, aby tam navázali styky s Jihoslovany a poslali do Čech zprávy. Jelačić pak zval české zástupce na chorvatský sněm a pámatného Slována a následně i v Praze súčastnil se ve značném počtu zástupců Jihoslovanské. V "Slovanském klubu" v Kroměříži byl mezi prvními poslanci ze slovanského říši. A za celých těch 65 let praktické politiky slovanské v Rakousku stál Jsmo vždy vůrnu při slobě, a jistilže jame se věčky na chvíli rozcházeli, nebylo to na dlouho a Jen proto, abychom si tím více pak stiskli své pravice.

Dualismus rozdělil si katanskou práci, oddělil od nás státoprávně Slovén a jihoslovanské země na dvě polovice. Měli jsme být všechni podrobeni a vyplněni ad maiorem Germaniae et Hungariae gloriam a cizi vláda i mrav měl zaváděnouti v zemích našich, pravotci nám zachovávaných. Ale politicky, kulturně a národnostně probuzení národnová naši nejen že vytrvali přes všechny bouře a protivenství, slovanští národnové této říše vyvystali ve chvíli, kdy došlo řešení všech nevyřízených otázek a placení nezaplatených účtu jako jeden muž — a nikdy dosud nebylo v řadách našich tolik odlodžanosti a udatnosti, jako v této chvíli! Kulturní a ideové souručenství česko-jihoslovanské je dřívno radostným faktorem a Váš Vojnović je u nás snad větším bánskem a hrdinou, než u Vás doma. Ale mně šlo v této historické chvíli také o pevné souručenství politické — a to se mně doufám podařilo, bohdá již na trvale až do společného vlivzství a znovuřízení našich velikých států.

Souručenství česko-jihoslovanské jest povne a nerozborné a ono stalo se tímělem a základem slovanské politiky v této říši všebe. K nám připojili se již skoro úplně Rusini — a po dorozumění těchto s Poláky doufám půjdou s námi i ti.

Ve své poslední řeči dne 9. listopadu m. r. jsem řekl: "Litoval bych, kdyby slovanští národnové neměli mít tolik rozvaly a odvaly, vzájemné rozpory ihned vyrovnat ve chvíli, kdy stojíme před velikým nebezpečím, že jesliže všecko pro slovanské národy nevyhrneme, všecko můžeme ztratit." Nemám, co bych k tomu připojil.

Hrvatski glase te riječi ovako:

Češka je politika bila od početka českog političkog preporoda god. 1848 slavenska.

Proti pangermanismu, kako nam se pokazao po frankfurtskoni parlamentu i proti maďarskym utlačujanjima i cijevima, morala se logično razviti politika slavenska, zato se već prvi naš veliki političar Havliček odusjevljavao za zajednički nastup svih austrijskih Slavena odmah na početku političkih bojeva o ovu državu i dne 1. svibnja 1848. čitala je češka javnost u "Národ. Novinama" članka Jugoslavena Kukuljevića, u kojem se zahtjevalo uređenje "slavenskog društva" svih Slavena, koji bi poslali u Pragu "jedini opći sabor svih ogranača naroda". Narodni je odbor poslao u Zagreb pjesnika Erbena i redaktora Lambera, neka ovi tamo stupu u dodir s Jugoslavenima, i neka pošljaju u Češku vijesti. Jelačić je pak zvao češke zastupnike na hrvatski sabor, a na slavonu su "slavenskom sastanku" u Pragi sudjelovali u značnom broju jugoslavenski zastupnici. U "Slovačkom klubu" u Kromeržižu među prvima su bili poslanci sa slavenskog juga. A za cijelih tih 65 godina praktičke politike slavenske u Austriji, stajali smo uvijek vjerno uza sebe, a jesmo li se nekada trenutačno razilazili, nije to bilo na dugo nego jedino zato, da si pak kasnije tim više stisnemo svoje desnice.

Dualizm si je razdijelio krynički posao, razdvojivši od nas državopravno Slovačko i jugoslavenske zemlje na dvije polovice. Imali smo biti svi pokoreni i opljačkani ad maiorem Germaniae et Hungariae gloriam (na veću slavu Germaniske i Ugarske. Op. ured.), i tudja je vlasti i tudji su običaji imali zavladati u našim zemljama, od pradjedova nam sačuvanim. Ali političko, kulturno i narodno probudjeni, naši narodi ne samo da su ustrajali uza sve bure i sukobe, slavenski su narodi u ovoj državi ustali u trenutku, kad je nadalo rješenje svih neriješenih pitanja i isplaćenih računa — kao jedan muž — i nikada dosad nije bio u našim redovima toliko odlučnosti i odvažnosti, kao u tom trenutku! Kulturna i idejna

uzajamnost češko-jugoslavenska davno je radosnom činjenicom i Vaš je Vojnović kod nas možda većim pjesnikom i junakom nego li kod Vas doma. Ali ja sam isao u ovom historijskom trenutku i za čvrstom političkom uzajamnošću — a to mi je, nadam se, i pošlo aretno za rukom, već trajno sve do zajedničke velike pobede i obnove naših velikih država.

Uzajamnost češko-jugoslavenska jest stalna i neobriva, te je postala podlogom i temeljem slavenske politike u ovoj državi uopće. K nama su se pripojili gotovo potpuno Rusini — a po sporazumu ovih s Poljacima, nadam se, i ovi će poći s nama.

U svom posljednjem govoru dne 9. studenoga prošle godine, rekao sam: "Žallo bih, kada slavenski narodi ne bi morali imati toliko trijeznosti i odvažnosti, da uzajamne rasprave čimah poravnaju u trenutku, kad stojimo pred velikom opasnošću, da ako sve za slavenske narode ne predobijemo, sve možemo izgubiti." Nemam, što bih k tomu pripojio.

Narod i država.

(Nekoju citati.)

... u nama uskpi gnjev, kad vidimo, da se dobročudnost naroda zlostavlja i zlo upotrebljava. Kad čitamo povjest slobodna naroda, koga su prava bila pogražena, počne nas zanjamati njegova stvar. Naš osjećaj kazuje nam, dokle se je smio pokoriti i od kojega je časa bila izdaja spram sebe sanioga, što se nije opro. Kud i kamo ljuće će nas podžeći gnjev, ako nam iškustvo donese kobni taj primjer, da ga sami u svojoj otadžbini osjećamo...

Propast i napredak naroda stoji toliko do uprave njegove vlade, te nam, ako čemo da upoznamo zasluge ministarstva, trebamo promatrati prilike naroda. Ako ga vidimo poslušana zakonima, napredna u privrednoj njegovoj djelatnosti, složna kod kuće a poštovana u tujini, možemo mirne duše sudit, da njegovim poslovima upravljaju ljudi iškusi, sposobni i kreplosni. Ako nasuprot vidimo opće nepovjerenje i nezadovoljstvo, naglo propadanje trgovine, strančarenje u svim granama države i posvemašnji gubitak štovanja inostranih vlasti, možemo bez oklijevanja reći, da je vlada te zemlje slaba, smetena i opaka. Puk je u svim zemljama strpljiv do neke točke. Nepravda može podjariti njegovu srdžbu i nagnati ga na silovita srestva, ali prava krvnja uvijek je u vlasti...

Kao pojedinac čovjek, tako i narodi dolaze do trajnih svojih tekovina tek svojim iškustvom, borbom i žrtvama. Tu cijenu za svoju slobodu treba da platí svaki narod. Zaludu su svi slavni izgledi, sve krasne teorije i rečenice, svi makar kolikom pomjonom i dosljednošmu iznadjeni i sastavljeni politički programi, kad u narodu nema snage ni srčanosti, da ih obrani i oživotvori... (Iz engleskih pisama Juniusa, 1769—1772, što ih je nedavno objelodanio V. Krišković u Prosvjetnoj biblioteci.)

O vlastitoj snazi.

No ni na koji način ne mislim vas podignuti iznad onog bola (radi robovanja njemačkog naroda o. u.), tješći vas potporom, koja bi imala da dodje izvana i upućujući vas na svemoguće dogadjaje i promjene, koje bi tijekom rata mogle da nastanu; jer kad i ne bi misljenje, da je prikladnije lutati svijetom mogućnosti negoli lačati se onoga, što je potrebno, te očekivati spas od pukog slučaja, a ne od vlastite snage, dokazivalo tek grijesni lakomštenost i najgore samopreziranje, kako ono to u istinu dokazuje, ne bi se ovo tješenje i upućivanje ni dalo primijeniti na naše sadašnje stanje. Može se naime strogo dokazati, da nam nijedan čovjek, nijedan Bog, nijedan dogadjaj, koji bi mogao da nastupi, ne bi mogao pomoći, već da si moramo sami pomoći, ako hoćemo, da nam bude pomoženo. (Fichte, Reden an die deutsche Nation.)

Za jugoslavensku deklaraciju.

Naš narod u Istri stoji i pada sa deklaracijom jugoslavenskog kluba u Beču, koja zahtjeva ujedinjenje jugoslavenskih zemalja u jedno državno tijelo. Ali neprijatelji našega naroda od vajkada su bili brzo spremni poricati našemu narodu volju za slobodom, te su obično pripisivali svaki narodni pokret, koji im je bio neugodan, radu "narodnih huščaka". Da se to ne ponovi i u tom slučaju, pozivljemo sve općine Istre i ljude po selima, neka se izjave za svibanjsku deklaraciju i neka kupe za nju potpisne. U svakom selu naći će se svakako još koji agilni muž, koji će preuzeti sakupljanje potpisa za našu narodnu slobodu. Izjava neka bude sastavljena po prilici ovako:

Potpisani seljani (općinari) sela (mjesta) . . . izjavljaju, da stope na stanovištu sv-

banjske izjave jugoslavenskog kluba, koja traži ujedinjenje našeg naroda, Hrvata, Slovenaca i Srba u jedno državno tijelo. Potpisani izjavljaju dalje, da nikako ne mogu dopustiti, da u jugoslavenskim pokrajinama vladaju poslije rata one prilike, koje su vladale prije i tijekom rata, da znači sadašnje i prijašnje stanje na rodnu smrt i da su spremni sve žrtvovati i ne odustati od svog svetog boja, dok ne budu ispunjeni njihovi narodni zahtjevi, koji odgovaraju čovjećem i božjem pravu. Potpisani hoće živjeti kao ravnopravni medju ravnopravnima, kao slobodni medju slobodnim, te traže na temelju od čitavog kulturnog svijeta priznatog prava samoodređivanja naroda, provedenje svoje narodne volje.

U . . . . . 1918.

Slijede potpisi.

Ne navadimo to za to, da diktiramo narodu njegove zahtjeve. Narod može da sam po svojim vlastitim osjećajima izrazi svoje želje, svoje potrebe i zahtjeve. Naveli smo samo par misli, po kojima se svatko može ravnati, a k tima može pridodati svoje misli i svoje težnje. Svi jesni si moramo biti, da nam samo u međusobnom radu i uzajamnom podupiranju, i u ujedinjenju svih jugoslavenskih plemena u jednu jaku i samostalnu državu, leži naš spas! U to im naprijed! Ugledajmo se u braću Slovence i radimo!

AUSTRO-UGARSKI RATNI IZVJEŠTAJ.

Beč, 12. (D. u.) Službeno se javlja:

Istočno bojište.

Primirje.

Talijansko bojište:

Položaj je nepromijenjen.

Poglavlјica generalnog stožera.

NJEMACKI RATNI IZVJEŠTAJ.

Berlin, 12. siječnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana javlja:

Zapadno bojište.

Bojna je djelatnost bila ograničena na topovske bojeve i na bojeve sa bacalima mina u raznim odsjećima fronte.

Istočno bojište

Ništa nova.

Macedonska i talijanska fronta:
Položaj nepromijenjen.

Prvi major glavnog sijela Ludendorff

Mirovni pregovori.

Beč, 12. (D. u.) Dopisni ured javlja iz Bresta-Litovskog, dne 11. t. mј.: U smislu zaključka, koji je primljen u jučeršnjoj plenarnoj sjednici, sastadoće se jučer popodne oduslanstva delegacija Austro-Ugarske, Njemačke i Rusije u svrhu učešća. Kod ovoga se je ugovorilo, da se sastavi od ruske delegacije dne 27. prosinca prošle godine predložena komisija, koja će imati da raspravlja o teritorijalnim i diplomatskim pitanjima te da se paralelno sa učešćima ove komisije vrše predrazgovori stručnjaka pojedinih delegacija o uređenju gospodarstvenih i pravnih pitanja. Ugovorilo se nadalje, da ima prva komisija dne 11. t. mј. u 10 sati u jutro započeti predrazgovore. Sa austro-ugarske i njemačke strane olposlani su u komisiju: predsjednici obiju delegacija, po jedan politički i jedan vojnički odaslanik i po dva tajnika. Ruska si je delegacija pridržala zaključak o broju članova, koje ima ona poslati u komisiju. Ova se je komisija konstituirala danas u jutro u 10 sati te je započela učešćima, koja su u 1 sat popodne prekinuta i u 5 i pol sati popodne nastavljena.

* Dohoci austrijskih drž. željeznica. Kako se do sada ustanovilo, iznose dohoci austrijskih drž. željeznica za prevoze u mjesecu studenom 1917. kruna 78,915.000. Dohoci su za 6,408.274 K veći nego u istom mjesecu pretprešte godine.

* Ugarska delegacija. Kako brzojavljaju iz Budimpešte, odgodjene bje na neizvjesno vrijeme sjednica ugarskog vojnog odbora, sazvana na dan 14. siječnja, i to obzirom na nastavljene mirovne rasprave u Brest-Litovsku. Kako se glasa, moglo bi i austrijske delegacije biti odgodjene.

* Ugarska zastupnička kuća obdržavat će u srijedu, dne 16. t. mј. sjednicu.

* Iz Crnogore. Iz ratnog se izvjestiteljskog stana javlja: Bivši crnogorski vojni ministar Radomir Vesović, najavio se je sa svojim pristašama, među kojima se nalazi i bivši crnogorski ministar pravde Miroslav Rajčević, kod okružnog zapovjedništva u Andrijevcu te je tamo predao oružje. Pošto su se imenovani u određenom roku najavili c. i. k. oblastima, to će oni biti dionici milosnog akta, izdanog prigodom previšnjeg rođendana.

Iz Rusije.

Što vole komesar Trocki. — Ako se rasprave izjave. — Pojačanje fronte. — Kalodin na čelu izbora. — Povratak je ratnih zarobljenika prije svršetka rata nemogući.

: Berlin, 9. "Tageblatt" javlja iz Rotterdama: Petrogradski je dopisnik lista "Daily News" razgovarao sa Trockijem prije njegovog odlaska u Brest-Litovsk. Na njegovo pitanje, čemu se Trocki nada od sveopćog mira i da li Njemačka takav mir želi, odgovorio je Trocki, e dosad još nije bila pružena Njemačkoj zgoda, da sklopi sveopći prihvatljivi mir. Na pitanje, koje uvjete kari Trocki sad predložiti, nije ništa odgovorio, nego je kazao smiješći se: „Mi bismo radili logički, kad bismo sad Engleskoj navještali rat radi Indije, Egipta i Irske“. Kad je dopisnik primjetio, da Engleska nema nikakove koristi od kolonija, odvratio je Trocki, neka ih Engleska dakle prepusti, ako je već tako nesebična.

Petrograd, 9. (Havas.) Povjerenici za izvanjske i unutrašnje poslove vlade sovjeta predlažu, da se upravna okružja prema gospodarskoj važnosti odnosnih predjela i obzirom na međusobne odnose organizuju i porazdilje. Mjesni su sovjeti bili pozvani, da potraže međusobni uži dodir, te da podržavaju i sa vladom sovjeta uže odnose. Samo uredjena i jedinstvena djelatnost upravnih organa sovjeta može vladu sovjeta zajamčiti trajan opstanak. — Prema listu "Djelo Narodno", imade se zatezanje u povratku ruskih mirovnih izaslanika svesti na čorno počasnje Njemačke u pitanju gledje slobodnog razvoja narodnosti. Zavod je Smolni, predviđajući izjavljenje rasprava, odredio već mјere za pojačanje fronte, mјere za povratak generalisima Krilenka u glavni stan itd.

Petrograd, 9. (Havas.) Kod izbora u ustavotvornu skupštinu u donskom području stoji na čelu general Kaledin.

Petrograd, 10. (Havas.) U posljednjoj je sjednici rusko-njemačkog povjerenstva u pitanju gledje poboljšanja položaja ratnih zarobljenika došlo do žestoke upadice. Rusi su predlagali sastav posebnog povjerenstva gledje raspravljanja o pitanju gledje poljačkih radnika i pomorskih vojnika, koji rade u Njemačkoj. Njemački su izaslanici izjavili, da u tom pogledu nemaju nikakvih uputa. Nato su izjavili Rusi, ako se Njemicj utruđavaju, da to pitanje rješe, e će se oni odreći raspravljanja o daljnjim pitanjima. Nadalje su Rusi ustanovili, da ne će podavati nikakvih jamstva za kontrolu nad raspravama tako dugo, dok se te rasprave nastavljaju na ruskom tlu. Sto se tiče pitanja gledje izmijene zarobljenika i repatrijacije civilista, kazali su Rusi, da je repatriacija zarobljenika prije svršetka rata potpuno nemoguća.

* Torpedovka br. 11. Dopisni ured javlja iz Beča: Na upit zast. Vreda, koji se tiče torpedovke br. 11, odgovorio je ministar za zemaljsku obrunu na temelju podataka, primljenih od mornarčke sekcije ratnog ministarstva, da sudska istraga nije dosada iznijela nikakvih uporišta, iz kojih bi se moglo doći do sigurnog zaključka pogledom na dogadjaje, koji su se odrigli dne 15. studenoga 1917. na torpedovci br. 11. Stoga nije sada moguće, da se o krivnji u bilo kojem obziru izreče bilo kakvo mјenjenje. Sudbeni se postupak nastavlja. Dogodaj od 15. studenoga 1917. moći će se tek ar onda razjasniti, kada se bude moglo ispitati osobe, od kojih se je imenovanog dana sastojala posada torpedovke br. 11.

* Samostalna Finska. Norveška je, kako javlja brzojavka iz Kristijanije, priznala Finsku kao slobodnu i neovisnu državu.

* Odjaci govora Lloyda Georgea. Iz Lugana brzojavljaju sa danom 11. siječnja: Talijanski listovi još uvek ne poznaju dojma, koji je izazvao govor Lloyda Georgea u Austriji, premda već kroz 48 sati predloži iscrpiv izvještaj o glasovima austrijskog novinstva. "Corriere della Sera" okrivljuje talijansku cenzuru, da opet potlačuje i zadržava berlinska i bečka izvješća, dok ne stigne o njima sud iz Pariza, Washingtona ili Londona. Bez sumnje hoće talijanska cenzura da uštedi narodu spoznaju, e se je diplomatska ofenziva Londona, a i Washingtona izjavovala. Nasuprot izgleda, kao da hoće cenzura talijansko novinstvo bodriti, neka ističe, kako znatno posjećuju ova washingtonska izjava interese Italije, dok se sad pristaje najednom uz talijanski osvajalački program i glede izlaska se na Jadransko more u korist Italije održi onoga načela, koje zastupa obzirom na Dardanele i na sveopću slobodu mora.

* Bugarski ratni izvještaj od 11. t. mј. javlja: Macedonska fronta: U gornjoj dolini Skumbi rastjerastro vatom više neprijateljskih odjeljenja, koja su kušala da se približe našim stražama. U zavodu Crne kratke nenađane navale vatom. Kod Makova suzbisno navalu francuskog izvišnjeg rođendana.

vidničkog odjela. Jugozapadno od Dojrana pojačana paljba. Kod Donjeg Poroja potjerasmou gužvi odjeljenje engleske pješadije. Neprijateljsko je ljetalo bacilo 4 bombe na Demirhisar. Ranjena su 2 stanovnika.

* Talijanska ofenziva? "Berliner Tageblatt" javlja iz Lugana: General je Diaz izjavio engleskom nekom izvjetitelju, da će se tečajem zime talijanska armada iza svojih otpornih crta novo urediti, da u zgodan trenutak poduzme opet ofenzivu. Talijanska je vojska u svojoj snazi potpuno neskršena.

Zasjedanja čeških stranaka. Kako brzojavljaju iz Beča, obdržavat će se dne 13. siječnja u Pragu skupština pouzdanika češke pravno-naprednjačke stranke, da zauzme svoje stanovište glede udruženja čeških političkih stranaka i gledenje osnovanja nove češke državnopravno-demokratske stranke. Dne 20. o. mј. obdržavat će se u Brnu zasjedanje češke napredne pučke stranke (sl. pina Stransky).

* Španjolsko-francuski sporazumak. "Deutsche Tageszeitung" javlja iz Bazela: "Journal des Débats" saznaće, da na zahtjev Engleske ne će doći do objelodanja trgovackog ugovora, sklopljenog izmedju Španjolske i Francuske, jer Engleska hoće prepriječiti, da iz toga povlače korist srednje vlasti.

* Iz Amerike. "Daily Mail" saznaće iz New-Yorka, da je argentinski poslanik u Washingtonu predao ostavku u znak prosvjeda proti tomu što Argentina nije iza afere sa "Luksemburgom" prekinula svojih odnosa sa Njemačkom.

IZ FRANCUSKE.

Bern, 11. (D. u.) Francusko novinstvo, u prvom redu "Temps", zahvaljuje se Wilsonu za to, što je stanovništvo Amerike po prvi put u francuskom smislu korektno precizirao. "Temps" žestoko napada poljsko regentsko vijeće prigodom posjeta u Berlincu, te se naročito obraća proti odlomku govora kneza Lubomirskog, koji glasi: "Hoćemo, da u zajednici sa njemačkim narodom idemo za velikim ciljevima čovječanstva".

Domaće vijesti.

Riječ uredništvo.

Prigodom nove godine namjeravali smo izdati poseban broj našeg lista, koji bi bio posvećen ideji narodnoga ujedinjenja. Tom smo se prilikom obratili na mnoge naše vodeće ljudi, e bi nam poslali nekoliko misli gledje narodnog ujedinjenja. Međutim, mnogo nam se potekoča na put postavilo, te smo bili prisiljeni, da odustanemo od izdavanja posebnog broja, a dio-priposlanog nam materijala objelodanjuemo u današnjem broju. Svim onima, koji nam se pozvali odzavati, budi naša najsrdičnija hvala! U uvjerenju, da je naša ideja prava, i da će ta ideja prebroditi sve zaprijeke, nadjačati sav otpor, što joj se na put stavlja, kročimo smjelo naprijed. Nije sile, koja bi mogla potlačiti nastojanje probudjena naroda po ujedinjenju s ostatkom istokrvnom braćom i oslobođenju ispod tudinskog jarmu. Crvena cenzorova olovka, bijela polja u novinama, paragrafi, novi kazneni propisi, zakoni i priljetnje, sve je to obilježje straha i slaboće. Pravednost će pobijediti. Izmučenom svijetu svlje novo doba demokracije i slobode. I mi moramo da dočekamo novo doba pripravljeni i probudjeni da možemo onda tražiti i zahtijevati i provaditi u život sve naše narodne ideale.

Služba Božija za pravoslavne. U ponедjeljak, dne 14. o. mј., na novu godinu blće sv. Liturgija pre podne u 9 sati u crkvi sv. Nikolaja u Puli.

C. i. k. glazba ratne mornarice priređuje danas na obali Franje Josipa, sučelice stožernoj zgradi koncerat s ovim rasporedom: 1. J. Fučík: "Triglav", koračnica; 2. A. Maillart: "Pustinjaku zvončić", prediga; 3. C. M. Ziehrer: "Snežne grude", valcer; 4. G. Bizet: Fantazija, operi "Carmen"; 5. J. Král: "Kratke glazbene vijesti" karišk; 6. J. Faulwetter: "Eljen à haza", koračnica.

Ravnateljstvo pošte i brzojava u Trstu saopćuje: Dne 16. siječnja o. g. biti će opet otvoreni pošt. uredi Terzo, Chiopris i Dolenje u Brdimu i to za sada jedino za pismovno-poštanski saobraćaj uključivo službeno i zasebno preporučivanje.

Milodari za našu srednju školu u Puli. Počeli su preko uprave našeg lista, za našu srednju školu u Puli, slijedeći doprinosi: Mjesto nadgrobnog vjenca blagopokojne Paške ve Buić, polaze omladina iz Pomeria K 100. — Darovaše: po K 10: Antun Buić, Josip Miković, Toma Zuccon, Josip Buić; po K 4: Andrija Zuccon, Josip Buić, Blaž Buić, Anton Radolović, Miho Radolović, Josip Zuccon; po K 3: Valentina Zuccon, Nikola Zuccon, Luca.

Mikovilović, Fuma Buić, Marija Buić; po K 2: Antu Zuccon, Lucija Zuccon, Ljubica Košara, Josip Rakić, Ana Buić, Fuma Buić, Josip Buić, Dragutin Periša, Mijo Rakić; po K 1: Antun Kirac, Antun Buić, Antun Zuccon. — Sakupljeno po gosp. Petru Randiću, među našim radnicima kod radionice ljevaonice kovina K 35.—, i to, kao mješen u obvezu za srednju školu. — Ovakovom pokretnom činu, kojeg su naši radnici sami među sobom pokrenuli divimo se, i želimo, da se i drugi u ovaj primjer ugledaju: — Darovaše: po K 3: Petar Randić, Jakov Randić; po K 2: Antun Rosanda, Antun Ivančić, Blaž Ušić; po K 1: Josip Franković, Jure Kružila, Demeter Stipčić, Stanislav Mičetić, Jakov Jančar, Rudolf Vobožil, Jure Poldrugovac, Matko Zbančić, Ivan Jeromela, Stjepan Banko, Josip Miks, Matko Diković, Josip Babić, Antun Brenković, Franjo Cinsen, Josip Urabić, Josip Fleener, Antun Močenić, Antun Čukarić, Antun Žic, N. N., N. N., N. N.

Položeno preko brijaćnika gg. Žunić i Allaičić, od njihovih mušterija K 333.—, i to, kod g. Žunića K 230, a kod gosp. Allaičića K 84.—. Dalje je položeno od naših vojnika kod Pule, uz ove riječi: „Prigodom blagdana svetili smo se nas nekoliko Jugoslavena, i. i. 2. satnije pješačkog bataljuna VIII. bos. herc. pješ. puk. 2, u Sv. Martinu kraj Pule, naše tužne istarske djece, te smo sakupili ovu malu svotku uz želju, da bude na korist i dobrobit našoj istarskoj djeći, naime, za „Družbu sv. Cirila i Metoda“ K 34.50, a za srednju školu u Puli K 110.—.

Prigodom pravoslavnog Božića, sastade se jedno malo društvo da proslavi „Hristovo Rođenstvo“. — Nije društvo da sa časom brigu rastjera, već pomišlja što ga najviši stiska, — pa na govor Jeremića Šime skupi Miloš 107.—, K, to namjeni za Hrvatsku školu, da imadu malu uspomenu. — Zato napred svi braće Hrvati, strašnice neki idu spavati. Darovaše: po K 10: Levnač Miloš, Jeremić, Jovančević, Kovačević, Grbić Svetozar; po K 8: Selaković, Pantelac Štefko; po K 5: Alučić, Sukor, Manojlović, Zagorac Šipko, Sević, Rokvić; po K 4: Milenović; po K 2: Stojanović; po K 1: Nedić. — Polaze gosp. Ivo Dekleva, sa Nj. V. broda „Pola“ K 5: gg. Pavao Severdija i Mirko Križan po K 4.—; Nikola Skalabrin K 2: S jedne strane požrtvovnih prijatelja naše škole, stiglo je kroz zadnje doba, što poštom, što osobno, što po drugima K 1.298.—; a sa jedne druge strane K 1.212.—. (Potanje ćemo objelodaniti naknadno). Ukupno K 3.075.—; zadnji iskaz K 40.164.99; sveukupno K 43.239.99. Ponosimo se takovim darovateljima, te im od srca kljemo! Življeli! Tiho, ali ustrajno naprijed za našu srednju školu u Puli!

Ispakov. U jučerašnjem broju, kod „Mildara za hrvatske škole“ stoji, da je sakupila gospodjica Dinka Pališka u Ripendi K 77.—, dokim je morale stati, da je sakupila K 88.—. Ukupno je imalo glasiti K 732.—; zadnji iskaz K 39.432.99; sveukupno K 40.164.99.

Prodaja ribe. U slučaju, da prispije riba prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imadu danas vlasnici živežnih karata počevši od broj 2001 unaprijed.

A. C.

Pokret jugoslavenskih žena i „Ženski Svijet“.*)

„O kako je kod nas sve jedno i ograničeno“ kliče u „Ženskom Svijetu“ iz dubljine svoje jugoslavenske duše Lena Ujević. — Nu dobar znak je ipak, da ima kod nas ljudi i žena, koji su proglašali svu golotinu naših prilika i otvoreno je priznavaju. Iz toga se raja neslomljiva volja, krčiti nove puteve novom, boljemu razvitku jugoslavenskog naroda.

Devetnajsto stoljeće znači za nas u narodnom pogledu traženje svjetla, istine. Ali mi smo još u sumraku, čini se tek, da svjetlo — ispravno rješenje našeg narodnog pitanja — već vidimo i da mu se približavamo. Ilirizam je bio iskrom, iskrom istine, ali laži megalomanije turile su istinu u zapečak. Separativizam je pobijedio u Slovenskoj, pobijedio je u Srbiji i u Hrvatskoj, pobijedio je svugdje, jer nigdje nije bilo dosta kulture, koja bi dokazala, da je separatizam laž, prividno rješenje našeg problema. Hranili smo se dugo lažima, obučenima u kojekakve teorije, a hrvatski narod u Bosni i Hercegovini, osobito djaštvo i odrasla inteligencija jest i sad još hranjena bolesnim franjevačkim lažima. Izvjesni časopisi i izvjesni „vodje“ otvoreno izdaju narod, otvoreno prodavaju narodnu budućnost. Kaošto su Englezi, Nijemci i Francuzi kupovali u Africi crnačke po-

„Ženski Svijet“ izlazi mjesечно na 48 strana u ovećem revijalnom formatu, štampan na finom papiru. — Godišnja pretplata (12 brojeva) iznosi K 16.—, a salje se na adresu: „Ženski Svijet“, Zagreb, Pantovac 1. b.

Uplašivanje u „Maticu hrvatsku“. Velevrijedna ova kulturna ustanova, koja je izdala već drugo ratno kolo od 5 knjiga biranog sadržaja, izdat će tijekom ove godine treće ratno kolo. Članovi prinosnici, koji hoće da se upisu u „Maticu hrvatsku“, mogu da to učine kod uredništva našeg lista u Šibanskoj ulici broj 24 i to dnevno od 2—5 sati popodne. Članarina iznosi godišnje K 6.—, poštarnica i otprema K 1.50, ukupno dakle K 7.50. „Matica hrvatska“ prima i članove zakladnike, koji su dužni da uplate ili na jedanput K 100.— ili u roku od pet godina u obročima po K 20 godišnje. Novi članovi zakladnici dobivaju, čim pristupe, besplatno sva izdanja, što od toga vremena izdaju, a plaćaju samo otpremu i poštarinu. Knjige, koje izdaju, bit će razaslane na povjereništva „Matice hrvatske“, gdje ih članovi mogu da podignu. Potanje upute daje uredništvo našeg lista, gdje stoe na raspolaganje svi popisi matičnih izdanja, koja se još mogu dobiti. Našim čitateljima najtoplijie preporučujemo ovo naše kulturno društvo, jer time, da podupiremo i kupujemo dobru knjigu, pomažemo sebi, šrimo narodnu prosvjetu i jačamo narodnu svijest!

Pismo od Franine. Čera san Van pisal do kasno u noć, a i najco moran. Prijet san važe pismo. Govoril san s Jurinom, on je kurent i svi ti drugi va bregē. A kad san njin preštel, da čete va slavu naših velikih ljudi i va slavu naše velike misli napravit lep foj, i da će va njen biti toliko lepih stvari, od našega Korošca i od mnogih naših učenih i poštenih glav, svi smo se složili, da moramo poslat za ta foj i par besed z našili breg, da se zna, da i mi s dušom i s telom, koliko nan ga još ostalo, s kosti i s kožom, sve do smrti, do zadnjega dana i do zadnje kapi krvlji, i niku smo stari i nevoljni, ma pristajamo za našu ideju, to će reći da pristajamo, da svi mi, ki govorimo našim lepinjazikon, i ki pribivamo va svih naših krajev, va slovenskih, hrvatskih i srpskih, a smo sinci jene matere, i Jenoga roda, da se složimo, va jenu državu, jaku i veliku, da sami deštinivamo, kamo ćemo dat naš pot i naše žulje. I mi danas već razumemo, da će se one poštene glave, ča su se sakupile oko Jugoslavenskoga kluba zauzeti za nas i da nam samo dobro želē. Mi pristajamo uz njih, i mislimo da će svi, kadegod je našega roda i plemena pristati. Ma ne zamerite, ako smo zaključili još jeno. Va bregē je glad. Va Hrvatskem pravilo, da je žita nezrečenog. A ne bi mi, ki smo braća i ki smo svi deca jugoslavenskoga roda mogli dobit ča? Mesto da daju našo hrano svin tujin huncuton, ne bi bilo bolje, da pomoru bratu. A povedali su nam, da su sve obećali, a malo izvršili. Znamo. On od Ungarije ima još komandi. I za to, ako mi budemo sami svoji, ako mi budemo zapovedali va naših krajev, va plodnih naših ravnicah, slovenskih, hrvatskih i srpskih, imet ćemo vavek svega, i za to i mi i pristajamo za deklaraciju. Ai ne samo za to. Ni naš trbuš, da po domaće rečen, glavna stvar. I srce dela, a mi, i ako smo stari, ljudi more se reć već od drugoga sveta, imamo još srce kako stara korenika, i još preje nego za vavek zaklopimo oči, pravimo, da pristajamo za deklaraciju od meseca maja prošloga leta, koju je sam naš presvetli biskup Jeglić blagoslovil, i da se ufamo, da će Bog prosvetiti sven huncuton, ki bi oteli naš ubog

glavare, da se dočepnju kolonija, tako se trguje i s vama. Mi smo prodavani kao roblje, a još je kod nas crnaca, koji to ne osjećaju. — Perditio tua, Israel, ex tel — —

Rat, koji je dobar dio Hrvata, priznajmo svoju sramotu, primio s radošću, tukao nas je nemilosrdno od prvog dana kijačom po glavi i hrptenjači. „Javno mnenje“ našeg naroda oslobođilo se je ratne psychoze prvih dana vojne. Osjećaji su se formirali, a udarci su nemilosrdno padali i formiranje ubrzavali. Na vješalamama, u tamnicama, u strjeljačkim jarcima rodila se je nova vjera, nova, nada i novo ufanje.

U razburkano vrijeme svjetskog rata, fizičke ruske revolucije, a moralne revolucije čitavog svijeta, počeo je izlaziti „Ženski Svijet“. Nu njegov značaj nije nervozan, kao što je nervozna doba, u zkojoj je niknuo. „Ž. S.“ hoće, da ozbiljnim štivom, punim unutarnje vrijednosti, a ne blistavim fraza, temeljito odgoji novu generaciju, koja će imati stalne ciljeve pred sobom, a neće ih — kao sadanja — svake druge godine mijenjati. Milica Djurić, poletna Beogradjanka, formulise u jednom članku „Ž. S.“ značaj ženskog lista ovako: „On mora biti moderno, razumno (t. j. racionalno), stvarno, opšte i objektivno glasilo, u kome će žena naći forum, sa koga će se širiti borbeni poklic širom svuda, i dopirati u najdalji i najosamljeniji kut svojom impresivnom snagom, da diže one, koje su očavna pale, one, koje je staro društvo nemilosrdno oborilo i potčinilo. Da mora kidati lanac po lanac, koji su vekovi oko žene obavljali. Težak je to zadatak, ali i veleban! Na njemu moraju uzeti učešća sve žene. Svaki dan mora doneti nove suborbenice“. Ali ta formula jest

narod zapeljati izdat ga za srebrnatjake. Pošteno su naša deca gubila svoje glave, umirala, a mi tu pogibljemo od siromaštva, ali i pošteno pravimo celemu svetu u oči, našin va Beče i onen, ki pripravljajo mir s Rusom, da sad hoćemo biti sami svoji gospodari, i ne ćemo da nan tuja mačeha deli cruh. Sve stare sure glave, ke su dosti na svetu videle, složno izjavljajo, da pristajajo za deklaraciju i za sve ono, što naš pošteni jugoslavinski klub zaključi. Napred za našo državo! Va ime sveh, ki va bregē žive. — Franina i Jurina.

Dnevne vijesti.

U Novom Sadu zabranjene sve jugoslavenske priredbe i predstave. U novom Sadu zabranjene su oblasno sve javne priredbe i predstave sa strane Hrvata i Srba, pa bile one i u dobrotvorne svrhe. („J. L.“)

Novinarska kriza u Zagrebu. Kako javlja „Slovenski narod“ iz Zagreba, nastala je u novinstvu u Zagrebu kriza. Dne 10. o. mj. izdale su samo službene „Narodne Novine“ po podne i 2 jutarnja dnevnika. Kriza je nastala uslijed štrajka namještenika u tiskarama. Niko ne zna, kako će dugo trajati. Pojedini će listovi biti oštećeni, nekoji i na sto tisuće. Govori se, da su tiskare pripravljene, da zatvore svoj posao, treba li makar mjesec dana. Ali niti onda, kada bi se taj spor porvnao, nije kriza u novinarskom svijetu u Hrvatskoj, svladama. Prijeti nestušica papira, gdje igra veoma veliku ulogu politika.

PROSVJETA.

Dr. A. Forel. Seksualna etika. Izdanje I. G. Ojurgjevića u Sarajevu. Cijelna K 1.60. (Cirilica.) Knjižara Ojurgjević u Sarajevu izdala je tijekom rata niz krasnoslovnih i znanstvenih knjiga, većim dijelom prijevoda, koje se odličuju dobrim izborom tako te se može punim pravom govoriti o nekoj „odabranoj biblioteći“. U toj su knjižnici izdale medju ostalim Strindbergove prijedjeljke, Stankovićeva genijalna novela (Vrela krv), Tolstojev Hadži Murat itd., dakle sve knjige prvozređenih autora u dotjeranim prijevodima. Kao sve ostale knjige, resi i najnoviju knjigu, što je izdala zaslужna knjižara, ozbiljno shvaćanje zadaće nakladnika. Dr. August Forel, znamenit švicarski psihijatra, poznat je kao stručnjak u seksualnim pitanjima, te je dobro, da se i naša čitalačka publika upozna s njim i njegovim nazorima o seksualnom problemu. U našoj su knjizi sadržane dvije zanimive rasprave, predavanje „Seksualna etika“ i kao dodatak „Primeri etičko-seksualnih konfliktata iz života“. Knjigu je prelio na hrvatsko-srpski jezik B. Jevtić. Preporučujemo knjigu svim onima, koji se bave sa tim veoma važnim pitanjem.

Vojničke vijesti.

Dnevna zapovjed lučkog admiralata broj 12.

od 12. siječnja 1918.

Posadno nadzorstvo nadpor. Edtmayer.

Lječničko nadzorstvo na N. V. D. bokšoc. — puč.-ust. lječnik dr. Zeißländer.

Lječničko nadzorstvo u mornaričkoj boci. — linijski lječnik dr. Färber.

preopćenita, ona vrijedi za svaki ženski list svakog naroda; glasilo jugoslavenskih žena trebalo je da riješi još prije par specijalno naših pitanja. Prvo pitanje bilo je: kakove da se članke prima za list: samo iječavske, ili i ekavske, a te da se štampa cirilicom ili latinicom, a konačno ima li se uvršćavati i slovenske. To pitanje nije se dosada poslušao rješiti u praksi nijedan naš ugledniji književni list, istom sa „Ž. S.“ došlo je rješenje, po našem mnenju baš ispravno i to bez ikakve debate. Budućnost će pokazati ispravnost rješenja, a naša literarna istorija bit će za rješenje Kvedrovoj zahvalna. U listu izlaze članci u svim trima jugoslavenskim dijuktima, štampani su latinicom, a živno se nadopunjaju.

Kad sam dobio prvi broj u ruke, činilo mi se prema koricama, kao da držim češki poljoprivrednik „Žensky Svet“ — ali s radošću sam brzo konstatirao, da sam se prevario. Naš „Ž. S.“ nadmašuje češki svojim sadržajem. Češkinje imadu pet, šest glasila, te su najbolje radenice razdjeljene, kod nas naprotiv cvijet Jugoslavenaka — od Celovca do Kosova — sakupio se pri jedinom svojem glasilu. To i jest uzrok, da je naš „Ž. S.“ tako bogat sadržajem, da ga možemo i u budžini s ponosom pokazati. Sam sam se o tom uvjerio. Okolnost, da su pisci i preplatnici lista svi Jugoslaveni od Bitolja do Maribora, da je nadalje listu mogućnost da bude — opšti. Baš ta vlasnost falila je kod nas svim dosadanjim ženskim listovima — dosadanji bivali su obično glasila hrvatskih, odnosno slovenskih, odnosno srpskih učiteljica, ali nikada nije bilo glasila svim jugoslavenskim žena bez razlike dijalekta i staleža. (Nastaviti će se.)

POLITEAMA CISCUTTI.

Danas u Subotu:

velike kinematografske predstave
sa slijedećim rasporedom:**Otrovna čaša**senzacionalan film iz života meksičkih
Cowboy-a u 4 čina sa Gussi Fritz i Teesa
Fred u glavnim ulogama

Početak: u 2, 3·10, 4·20, 5·30 i 6·40 sati pop.

CIJENE: Ulažnina za parter i lože K 1.—; lože K 2.—;
zatvoreno sjedalo —50 fillira; galerija —40 fillira.

Samo za odrasle! Samo za Pulu!

Kino „Crvenog Križa“

Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored**GUSLAR**

Igrokaz u 4 čina sa LOTTE NEUMANN

Početak: 2·30, 3·55, 5·20, i 6·45 s. pop.

Neprekidne predstave.

Ulažnina: I. prostor 1 K; II. prostor 40 fill.

Uči se može kod svake predstave.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promjeniti raspored.

DOBRO ĆE ZASLUŽITIsvaki onaj, koji bere i sakuplja suho
i zeleno lišće lovorlike, smilja, dužice,
smrčaka, pellua, kao i svakovrne
ljekovite trave i korjenja.

Uz dobru platu prima tvrtka

Maraspin

na Premanturskoj cesti.

Cafe Tegetthoff

najveća kavarna u Puli.

Ima na raspolaganje veliki broj
austro-ugarskih, njemačkih i
švicarskih novina, u hrvatskom,
českem, njemačkom i talijanskem
jeziku.Veliki salon. - 5 biljara. - Točna
poslužba.Za mnogobrojni posjet preporuča se
vlasnik.**Pečatni vosak**

dobiva se kod tvrtke

Jos. Krmpotić, — Pula trg Custoza 1.

Javna zahvala

svima, koji su nam iskazali ljubav u bolesti i smrti, našeg neprežaljeno pokojnika

Ivana Bačić

načelnika općine Veprinac, pom. kapetana, posjednika itd.

Napose hvala veleuč. gosp. dr. Niki Fabijanić-u, koji je uložio mnogo truda, nastojao, da ga otme nemiloj smrti. Nadalje kvalimo velečasnom okoljšnom svečenstvu, p. n. činovništvu svih ureda sa kotar. poglavatom poglavitim gosp. Gejzom Murat na čelu, p. n. odvjetnicima, učiteljstvu, poštovanom gradjanstvu i plemenitom pučanstvu Lovrana, Mošćenica, Ike, Ičića, Poljana, Veprinca, Opatije, Voloskog i Kastva, koje je svoju ljubav prema milom pokojniku pokazalo, položivši krasne vijence na njegov odar i otpratljivi drage ostatke do zadnjeg počivališta. Hvalimo svim prijateljima i znancima, koji usmeno ili pismeno očituvaše svoju sućut u teškoj našoj tuzi.

Hvala, svima hvala i od Boga plata!

U IČIĆIMA, u siječnju 1918.

Ucviljena supruga: Marija Bačić
za simove i ostalu rodbinu.**Za vodstvo kotarske poslovnice na VOLOSKOM****traži se kotarski vodja**

kod ondašnjeg osiguravajućeg odsjeka. -- Stalni dohodeci po dogovoru. -- Prednosti imaju općinski tajnici te umirovjeni činovnici, koji uživaju pouzdanje ljudstva te su kod e. kr. oblasti dobro uvedeni.

Ponude prima odmah **zemaljska poslovница za ratno osiguranje za Trst, Istru, Gorloku i Gradišćansku, u Trstu, Lazaretto Vecchlo br. 3.**

Primaju se i suradnici sa dobrim doliocima u svakoj većoj općini političkog kotara. Pednost ima narodno učiteljstvo.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

registrirana zadruga na ograničeno jamčenje

ulica Corvara br. 4, vlastita kuća „Narodni Dom“.

Podružnica u Pazinu.

Prima uloške na štednju, te ih ukamaće sa

4 % kamata Eskomptira mjenice uz najpovoljnije uvjete i daje zajmove
na nepokretnine.**Uredovni satovi: od 9—12 prije podne i od 4—6 popodne.**

B. De Prato

Vježbenica talijanskog jezika

za

opće pučke škole i za samouke

dobiva se kod tvrdke

Jos. Krmpotić Pula.

Sjetite se Crvenog križa!**Pokućvo**

kupuje i prodaje poznata tvrdka

FILIP BARBALIĆ Školska učica

Svake topčarske radnje izvršuje brzo i točno.

Hrvati, Hrvatice!

Sjetite se naše požrtvovne „Družbe

sv. Cirila i Metoda“.